

**Προς Προέδρο και Μέλη Κοινοβουλευτικής Επιτροπής
Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού**

Αξιότιμοι κύριοι,

Αθέμιτος Ανταγωνισμός από το Εμπόριο με τα Κατεχόμενα

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) σας μεταφέρει τις ανησυχίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κυπριακές επιχειρήσεις που βρίσκονται εγκατεστημένες στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία (Κ.Δ.) από την εφαρμογή του Κανονισμού της Πράσινης Γραμμής με αποτέλεσμα να δημιουργούνται συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού από τελικά προϊόντα και πρώτες ύλες που μεταφέρονται προέρχονται από τα κατεχόμενα.

Κατανοούμε και σεβόμαστε την σημασία του Κανονισμού που έχει σκοπό την διευκόλυνση του εμπορίου κυπριακών προϊόντων ανάμεσα στις δυο Κοινότητες και αντιλαμβανόμαστε πλήρως την πολιτική διάσταση του θέματος. Ταυτόχρονα όμως πιστεύουμε ότι το Κράτος πρέπει να διασφαλίσει συνθήκες ισότιμου ανταγωνισμού και να μεριμνήσει κατά τρόπο ομοιόμορφο για την προστασία της ασφάλειας και υγείας των καταναλωτών και τέλος την πιστή εφαρμογή του κανονισμού.

Όπως είναι γνωστό το εμπόριο από τα κατεχόμενα προς τις ελεγχόμενες από την Κυπριακή Δημοκρατία περιοχές (ή μέσω των Βρετανικών Βάσεων) ρυθμίζεται από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό της Πράσινης Γραμμής και διεξάγεται από εγκεκριμένα σημεία διέλευσης.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Κυπριακής Δημοκρατίας που αναφέρονται στην ετήσια έκθεση αξιολόγησης της Ε.Ε για το 2020, η συνολική αξία των εμπορευμάτων που διήλθαν από τη πράσινη γραμμή στις ελεύθερες περιοχές ήταν €4.6 εκ. έναντι €5.4 εκ. κατά την προηγούμενη περίοδο, σημειώντας μείωση κατά 14 %. Οι εμπορικές συναλλαγές από τις ελεγχόμενες από την Κ.Δ. περιοχές προς το κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου κατά το 2020 ήταν €748,000 σε σύγκριση με €694,000 το 2019 σημειώνοντας μείωση 7 %.

Οι εμπορικές συναλλαγές από τις ελεγχόμενες από την Δημοκρατία περιοχές προς τα κατεχόμενα, αντιπροσωπεύουν μόνο το 14,8 % (13,7 % το 2019) των συνολικών εμπορικών συναλλαγών από και προς τα κατεχόμενα. Η μείωση στην αξία των συναλλαγών αποδίδεται κυρίως στο κλείσιμο σημείων διέλευσης στα πλαίσια των μέτρων για περιορισμό της πανδημίας.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της πράσινης γραμμής, τα εμπορεύματα που διέρχονται από την πράσινη γραμμή πρέπει να έχουν παραχθεί εξ ολοκλήρου σε περιοχές ευρισκόμενες εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της Κ.Δ. ή να έχουν υποστεί την τελευταία, ουσιαστική, οικονομικά δικαιολογημένη μεταποίηση ή επεξεργασία σε επιχείρηση εξοπλισμένη για τον σκοπό αυτό σε περιοχές ευρισκόμενες εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της Κ.Δ. Το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο έχει αρμοδιότητα να βεβαιώνει την προέλευση των προϊόντων με σκοπό να αποτρέπεται το ενδεχόμενο μη Κυπριακά παραγόμενα προϊόντα να διατίθενται στην Κ.Δ. ως Κυπριακά.

Οι κυριότερες κατηγορίες εμπορευμάτων από τα κατεχόμενα είναι πλαστικά προϊόντα (σακούλες σκυβάλων, σακούλες μεταφοράς, δοχεία και κάλαθοι), οικοδομικά υλικά (τούβλα, αλουμίνια, κεραμικά, μεταλλικά) και διάφορα άλλα βιομηχανικά προϊόντα (π.χ. έπιπλα). Σημειώνεται ότι η Τουρκοκυπριακή κοινότητα εφαρμόζει δικό της εμπορικό καθεστώς για προστασία των επιχειρήσεων τους, σύμφωνα με το οποίο επιβάλλονται δασμοί και επιστρέφεται το ΦΠΑ.

Από το εμπόριο από και προς τα κατεχόμενα, προκύπτουν τα πιο κάτω προβλήματα που προκαλούν συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού εις βάρος των επιχειρήσεων που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές:

- Είναι πρακτικά ανέφικτο να επιβεβαιωθεί και εξακριβωθεί η προέλευση των προϊόντων από τα κατεχόμενα ότι όντως είναι Κυπριακά.
- Αμφιβολία για την επάρκεια του ελέγχου που διενεργείται από τις αρμόδιες Αρχές της Κ.Δ. για εντοπισμό των Ε/Κ εμπορευόμενων που μεταπουλούν τα προϊόντα που προμηθεύτηκαν από Τ/Κ εμπόρους για σκοπούς επιβολής ΦΠΑ. Οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι που γίνονται μεταγενέστερα από το Τμήμα Φορολογίας της Κ.Δ. μετά από σχετική ενημέρωση του από το Τμήμα Τελωνείων δεν διασφαλίζουν πλήρως τον εντοπισμό των προσώπων (φυσικών ή νομικών) και κατά πόσο επιβάλουν και αποδίδουν το ΦΠΑ στην Κ.Δ.
- Μη ενδεδειγμένοι έλεγχοι από τις αρμόδιες Αρχές της Κ.Δ. στα σημεία διέλευσης για όλα τα οικοδομικά υλικά, πρώτες ύλες και βιομηχανικά προϊόντα (π.χ. αλουμίνια, τούβλα, κεραμικά, πλαστικά) σε σχέση με συμμόρφωση με Ευρωπαϊκά πρότυπα (π.χ. CE marking certificate of conformity, EN 1090), της νομοθεσίας για θέματα ασφάλειας και υγείας (π.χ. REACH, statement of compliance) και άλλων υποχρεώσεων που ισχύουν για όλα τα προϊόντα που κυκλοφορούν στην Κοινοτική αγορά.
- Είναι άγνωστη η προέλευση των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή των τελικών προϊόντων στα κατεχόμενα με κίνδυνο οι πρώτες ύλες να μην πληρούν τις προδιαγραφές όπως ισχύει για τις πρώτες ύλες που εισέρχονται στην Ε.Ε. Επιπλέον οι πρώτες ύλες ενδεχόμενα να προέρχονται από χώρες στις οποίες η Ε.Ε. επιβάλλει δασμούς λόγω επιδότησης των τοπικά παραγόμενων προϊόντων (π.χ. δασμοί anti-dumping), με αποτέλεσμα να έχουν πρόσβαση σε πιο φθηνές πρώτες ύλες και να αποκτούν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των προϊόντων που παράγονται ή εισάγονται στις ελεύθερες περιοχές.

- Προμήθεια και μεταφορά από τα κατεχόμενα πετρελαιοειδών από πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα (για εμπορική χρήση).
- Οι αρχές του ψευδοκράτους εφαρμόζουν δικό τους εμπορικό καθεστώς για προστασία των επιχειρήσεων τους, σύμφωνα με το οποίο επιβάλλονται δασμοί, καθιστώντας αυτόματα τα δικά μας προϊόντα που πωλούνται στα κατεχόμενα πολύ πιο ακριβά και εκτός ανταγωνισμού. Αυτό επιβεβαιώνεται και από την αξία των συναλλαγών από τις ελεύθερες περιοχές προς τα κατεχόμενα σε σύγκριση με την αντίστροφη κατεύθυνση (14.8%).
- Διενέργεια λαθρεμπορίου (αγνώστου οικονομικού ύψους) από μη ελεγχόμενα σημεία διέλευσης με όλους τους συνεπακόλουθους κινδύνους για την ασφάλεια και υγεία των καταναλωτών.

Για αντιμετώπιση των πιο πάνω προβλημάτων και μέχρι την εξεύρεση λύσης στο πολιτικό μας πρόβλημα υποβάλλουμε τις πιο κάτω εισηγήσεις:

- Πληρωμή του ΦΠΑ στα σημεία διέλευσης για τα προϊόντα τα οποία αγοράστηκαν από τα κατεχόμενα και θα μεταπωληθούν στην Κ.Δ.
- Ενδεδειχθεί έλεγχοι από τις αρμόδιες Αρχές της Κ.Δ. στα σημεία διέλευσης για όλα τα οικοδομικά υλικά, πρώτες ύλες και βιομηχανικά προϊόντα για να διαπιστώνεται η συμμόρφωση με τις Ευρωπαϊκές νομοθεσίες και προδιαγραφές.
- Εγκατάσταση μηχανισμού ελέγχου και επιβεβαίωσης της προέλευσης των προϊόντων όταν εγείρονται υποψίες όταν αυτά δεν είναι Κυπριακά. Κάτι ανάλογο εφαρμόστηκε μεμονωμένα για πρώτες ύλες αλουμινίου και τσιμέντου κλίγκερ, όπου τεκμηριώθηκε ότι τα προϊόντα αυτά δεν είχαν παραχθεί στα κατεχόμενα.
- Καλύτερη επιτήρηση από τις Αρχές ασφάλειας της Κ.Δ. των «γκρίζων σημείων» από τα οποία διενεργείται λαθρεμπόριο.
- Απαγόρευση της προμήθειας καυσίμων από τα κατεχόμενα με σκοπό την μεταπώληση ή την χρήση από πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Οι εισηγήσεις μας για επίλυση των πιο πάνω προβλημάτων, αφορούν αποκλειστικά την διαδικασία εφαρμογής του Κανονισμού της Πράσινης Γραμμής και δεν παρεμβαίνουν ή αλλοιώνουν την ουσία του Κανονισμού.

Με εκτίμηση,

ΜΙΧΑΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Γενικός Διευθυντής

MG210960EPI